

افزایش ۵۲ درصدی خرید تضمینی گندم

سهراب سهرابی
سرپرست مجری طرح
گندم وزارت جهاد
کشاورزی

خرید تضمینی گندم با توجه به اقدامات وزارت جهاد کشاورزی در سال جاری و تاکنون معادل ۵۲ درصد افزایش نسبت به سال گذشته داشته است و تعیین نرخ تضمینی مناسب، مهم‌ترین عامل رسیدن به این میزان بوده است. وزارت جهاد کشاورزی با تحویل کودهای شیمیایی، بیمه، عملیات نظارتی و انتقال دانش را در سال جاری انجام داد و قرار است در سال آینده بذره‌های اصلاح شده و کودهای فسفاته و بیمه مزارع را در اختیار کشاورزان قرار داده شود. این خدمات در قبال اخذ ضمانتنامه در ازای تحویل محصول کسر می‌شود و مابقی به حساب کشاورز واریز می‌شود. یکی از دغدغه‌های کشاورزان تهیه نقدینگی برای نهاده‌های کشاورزی است که از طریق کشت قراردادی این مشکل رفع می‌شود. ضمن اینکه صنایع وابسته به آرد و نان هم می‌توانند با انعقاد قرارداد با کشاورزان نیازهای خود را تأمین می‌کنند. دولت با اجرای پروژه جهش تولید ۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات را برای خرید ماشین‌آلات و ادوات دنباله بند با نرخ ۴ درصد به کشاورزان می‌دهد. همچنین کارشناسانی برای ارائه مشاوره فنی و مهندسی در اختیار آنها قرار داده می‌شود. کشور در دو سال گذشته با خشکسالی نیز روبه‌رو بود که تأثیر زیادی در کاهش میزان تولید گندم داشته است به طوری که میزان بارش در دو سال گذشته به ۱۴۰ میلی‌متر رسید که در ۷۰ سال گذشته بی سابقه بوده است. چنانچه حمایت‌های دولتی و مشوق‌ها و تسهیلات از گندمکاران ادامه پیدا کند، کشور تا سه سال آینده می‌تواند به خودکفایی برسد. ما در وهله اول تأمین گندم برای نیاز داخلی را در دستور کار خود قرار داده‌ایم و صادرات گندم را هدفگذاری نکرده‌ایم.

دولت سیزدهم گام اول در رسیدن به خودکفایی را با تعیین نرخ خرید تضمینی برداشت و حالا در یکسالگی حضور دولت چشم انداز رسیدن به خودکفایی بیش از پیش خود را آشکار کرده است. مهم‌ترین گام برای رسیدن به این جایگاه، توجیه اقتصادی کشاورزی برای گندمکار است که مصادیق گوناگونی از جمله خرید تضمینی دولت با قیمت مناسب تا گسترش چتر بیمه محصولات کشاورزی و حذف دلالت بازی‌های مرسوم و کاهش واردات را در بر می‌گیرد

متعددی نشأت گرفته بود که یکی از مهم‌ترین آنها واقعی نبودن قیمت گندم و عدم تعیین نرخ مناسب برای خرید تضمینی گندم بود. علاوه بر این عدم اتخاذ سیاست‌های حمایتی مناسب از کشاورزان، خشکسالی و کاهش بارندگی، عدم پرداخت باموقع مطالبات از سوی دولت موجب شد تا کشاورزان از فروش محصول به دولت استقبال نکنند و به جای دولت گندم خود را به دلالت بفروشند. در نتیجه میزان خرید گندم کاهش محسوس پیدا کرد و افزایش واردات گندم از سوی ایران با رکورد بالای قیمت‌ها در بازار جهانی مصادف شد.

اقدامات وزارت جهاد برای رسیدن به خودکفایی در تولید گندم

دولت سیزدهم گام اول در رسیدن به خودکفایی را با تعیین نرخ خرید تضمینی برداشت و حالا در یکسالگی حضور دولت چشم انداز رسیدن به خودکفایی بیش از پیش خود را آشکار کرده است. مهم‌ترین گام برای رسیدن به این جایگاه، توجیه اقتصادی کشاورزی برای گندمکار است که مصادیق گوناگونی از جمله خرید تضمینی دولت با قیمت مناسب تا گسترش چتر بیمه محصولات کشاورزی و حذف دلالت بازی‌های مرسوم و کاهش واردات را در برمی‌گیرد. علاوه بر این اقدامات، عملیاتی شدن طرح‌های مختلف در بخش کشاورزی نیز می‌تواند نقش و سهم مؤثری در ایجاد انگیزه و تقویت بنیان بخش کشاورزی در

نسبت به چهار ماهه مشابه سال ۸۷، ۱۰۰ درصد رشد را نشان می‌دهد. بعد از وابستگی ۷ میلیون تنی کشور به واردات گندم، دولت یازدهم در آذرماه ۱۳۹۵ بار دیگر جشن خودکفایی گندم را برگزار کرد. در این سال ۱۴ میلیون و ۳۰۰ هزار تن گندم در کشور برداشت شد که بیش از ۱۱ میلیون تن آن توسط شرکت‌های غله و خدمات بازرگانی و تعاون روستایی به مبلغ ۱۴ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان خریداری شد. دولت وقت به ترتیب طی سال‌های ۱۳۹۳ تا سال ۱۳۹۵ ۶.۷ میلیون تن، ۸.۲ میلیون تن و ۱۱.۵ میلیون تن گندم تولید شده مازاد کشاورزان را به صورت تضمینی خریداری کرد.

متأسفانه خودکفایی در تولید گندم که بدون توجه به رعایت مسائل راهبردی برای رسیدن به کشاورزی پایدار جشن گرفته شد، مجدداً در مسیر واردات قرار گرفت تا جایی که تنها بعد از گذشت ۵ سال از برگزاری سومین جشن خودکفایی، ۹ میلیون تن گندم در سال ۱۴۰۰ به کشور وارد شد. بررسی آمار گمرک ایران نشان می‌دهد بیشترین میزان واردات گندم طی سال ۱۴۰۰ به ترتیب از کشورهای روسیه ۳۰ درصد، عراق ۱۵/۶ درصد، امارات ۱۴ درصد، انگلیس ۸/۶ درصد، هلند ۷/۵ درصد، سنگاپور ۵/۸ درصد، هنگ‌کنگ ۳/۶ درصد بوده و در حدود ۱۵ درصد نیز از سایر کشورها صورت گرفته است.

واردات بی سابقه گندم به کشور از دلایل